Ч. 90 | Середа 24 цьвітня (7 мая) 1902. | Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Мадярска опозиция. — Окупация Альбаниї.)

З Відня доносять, що угодові переговори між Австриєю а Угорщиною майже розбиті і аж тепер починають на ново навязувати їх, аби все таки дійти до якогось кінця. Угорске правительство зволікало під ріжними покривками з переведенєм угоди. Др. Кербер, що вчера виїхав до Будапешту, має ті переговори вести дальше, однако рішив ся то аж в послідній хвили. Орґан президента міністрів Montags-Revue виступає дуже енерґічно против Угорщини і закидає їм просто злу волю і умисне проволіканє переговорів. Після тої статі Австрия не може виставляти ся на парляментарні кризі задля угорскої упрямости і довше ждати не буде. Австрия вже подумала над наслідком мирового розділу з Угорщиною. Взагалі кажуть, що між обома правительствами велике напруженє і що ситуация буде поважна. Аж в Будапешті має рішити ся, чи взагалі переговори мають дальше вести ся, а коли будуть вести ся то хто знає з яким успіхом, бо др. Кербер має бути рішений поставити справу остро і не допустити під ніяким услівєм на викрути зі сторони Угорщини.

Подорож архикн. Франца Фердинанда до Льондона на коронацию короля Едварда стала причиною інтерпеляциї в угорскім соймі. Один з віденьских дневників подав був вістку, що до своєї дружини архикнязь вибрав кн. Ліхтенштайна і ґр. Фештетіча, а надто ґр. Букоа і кн. Павла Сапіґу. Отже посол Піхлер в угорскім соймі заінтерпелював президента міністрів, чи він допустить до сего і чи схоче поставити сю справу, як кабінетову квестию, бо через такий добір дружини наслідника престола є загрожена повага Угорщини. Інтерпелянти виводять іменно, що коли попри австрийского і угорского кавалєра поїде ще і Чех ґр. Букоа та Поляк кн. Сапіґа, то через те поставить ся Угорщину на рівні з другими коронними краями і зредукує ся єї значінє до австрийскої провінциї. — Президент кабінету Сель відповів, що ся вістка є простою дневникарскою поголоскою і не одержала жадного потвердженя. Який небудь зробить вибір архикнязь, то певно не в таким намірі, як се інтерпретують інтерпелянти. Бесідник мав нагоду нераз зносити ся з архикнязем і ніколи не спостеріг, щоби він мав такі думки в сім дусї. — Пос. Піхлер заявив, що він невдоволений з такої відповіди, яка опирає ся на голословнім запереченю, а не на фактах. — На те відповів президент міністрів, що інтерпелянти не покликують ся на факти, але на просту поголоску. Мимо того бесідник відповів на се широко і навів дані, з яких виплыває, що архикнязеви не можна підсувати такої думки і що цілу поголоску, як єї подав пос. Піхлер, треба уважати неправдивою і неможливою. Президент міністрів просить палату о принятє єго відповіди до відомости, що і вчинено по короткій дискусиї значною більшостию голосів.

Сензацийну вість подає Wiener Mittags Ztg. з Будапешту. Іменно доносить, що Австрия має намір в найблизшім часї приступити до окупациї Альбаниї. З тою справою, о котру ведуть ся переговори, стоїть в звязи теперішний приїзд до Відня австро-угорского амбасадора в Петербурзї, бар. Еренталя. Переговори що до окупациї Альбаниї мали розпочати ся вже в часї гостини архикнязя Франца Фердинанда в Петербурзї в лютім сего року. Росия має годити ся на той австрийский похід. — Очивидно, що ту вість треба приймати дуже осторожно.

Справозданє

з діяльности Товариства „Просьвіта" за час від І. січня 1900 до 31. грудня 1901.

II.

Всї читальні „Просьвіти" числять понад 50.000 членів, так, що пересічно на одну читальню припадає 50 членів.

Бібліотеки читалень числять около 80.000 томів книжок, так, що на одну читальню припадає пересічно 80 книжок. На сесї бібліотеки зложили ся в першій мірі дарові книжки, які Головний Виділ даром висилає кождій читальни зараз при єї заснованю. Таких книжок після записок канцеляриї Товариства даровано читальням звиш 57.000 примірників.

58) *Передрук заборонений.*

УАРДА.

Повість із старого Єгипту.

Юрия Еберса.

(Авторизований переклад з дванайцятого німецкого виданя.)

(Дальше.)

Богато літ займала ся я чарівництвом та набрала ся досьвіду в неодній штуці, аж ось городник Сент, від котрого я вже від давна купувала зілє на свої напитки — він займив був від Сеті'вого дому кусень землї — приніс був до мене немовлятко, що уродило ся з шести пальцями на нозї. Я мала єму моєю штукою відоймити непотрібний палець. Побожна мати малого лежала в горячці; она була би на то ніколи не пристала. Я задержала малого крикунчика у себе, бо такий палець таки можна відоймити. На другий день, кілька годин по всході сонця, зробив ся рух перед моєю печерою. Служниці з якогось знатного дому викликали мене. Іх господиня ходила з ними до гробниць своїх предків і там привела на сьвіт хлопятко. Єї господиня — казала покоївка — лежить там без памяти і треба, щоби я пішла та дала їй яку раду. Я тогди завинула шестипалька в свитину, моя невільниця мусїла нести за мною воду і так станула, де? Можеш здогадати ся. Перед гробницею батька Асси. Зліжницю, котру там вхопили були корчі, була єго невісткою, пані Сетхем. Хлопятко, котре она привела на сьвіт, було здоровісеньке, але она сама в найбільшій небезпечности. Я післала покоївку, що чекала на дворі, з носилкою до Сеті'вого дому, щоби там попросити помочи. Дівчина сказала, що єї пан, батько дитини, могар, пішов на війну, але дїдо хлопятка, достойний Асса, обіцяв ся зійти ся з панею Сетхем в гробници іназадовго прийде. Она пішла з носилкою. Я обмила дитинку і поцілувала єї як би то була моя власна. Аж ось чую з далека в долині, що хтось їде, і менї пригадала ся тота хвиля, коли я смертельно хора дістала золото від Асси, і коли я єго проклинала, і тогди — сама вже не знаю, як то стало ся — подала я невільници новонародженого внучка Асси, та казала їй занести єго до моєї печери, а шестипалька завинула я в мої лахи та взяла єго на руки. Так сидїла я з ним, хвилї ставали менї годинами, аж прийшов Асса; а коли він станув передомною, правда, що вже сивий, але все ще не поганий і держав ся просто, тогди поклала я єму самому на руки городникову дитину, того шестипалька, а тисячі бісів реготали ся в моім серци, що аж похрипли. Він подякував менї і не пізнав мене та дав знову жменю золота. Я єго взяла, і чула відтак, коли прийшли ереї із Сеті'вого дому, як они ворожили малому, котрий ніби то уродив ся в щасливу годину, всїляких красних річий, а опісля вернула назад до моєї печери і там сьміяла ся дальше так, що менї аж сльози текли з очий, та не знаю лиш, чи то було від сьміху. За кілька днів віддала я городникови Ассового внучка і сказала єму, що шестий палець вже відпав. А щоби той дурний тому повірив, то я дитині трошечки відпарила ніжку. Так виріс Ассів внук, син могара, яко дитина городника і єму дали на імя Пентаур і він виховав ся в Сеті'вім домі та й подібний до Асси; а городників шестипалько то проводир Паакер. От і тота тайна.

Ані аж дух запер в собі, так слухав страшної старої.

Мимоволї буваємо кождому вдячні, хто нам розповість щось займавого і скаже щось, що має якусь вартість. Єму не прийшло і на гадку покарати стару за єї злочин, противно він згадав собі, як то раділи старші приятелї, коли розповідали про пісні та про красу сьпівачки Бекі. Він подивив ся на чарівницю і мороз пішов єму по тїлї. Наконець відозвав ся він:

— Будеш жити собі в спокою, а коли помреш, то постараю ся о то, щоби тебе забальзамували; але покинь тото чарівництво ти чей богачка, а коли нї, то скажи, чого хочеш. Правда, що ледви чи можу тобі давати золота, бо оно як я чув викликує ненависть в тобі.

— Твоє золото може менї придати ся, але тепер пусти вже мене!

Она підняла ся з землї і пустилась до дверий; але намістник казав їй ще лишити ся і спитав: Чи Асса то може батько твого

Бібліотеки свої доповняли Виділи читалень періодичними виданями і иншими книжками, закупленими з фондів самих читалень. З книжок бібліотек дуже радо користували ся члени читалень. Найбільше читано книжки релїґійного і історичного змісту.

Попри просьвітну ціль, мають читальні також ціль економічну. Після статута має Виділ читальнї право, заводити у себе спілки господарско-промислові та шпихлїрі. З сего права користували також читальні. Крамниць при читальнях є звиш 300, шпіхлїрів 150, а позичкових кас звиш 180. Кромі сего декотрі читальні закупили з читальняних фондів господарскі машини, які випозичувано членам. В многих місцевостях заложено при читальнях економічні спілки, і то або в ціли спроваджуваня всїляких товарів, як в Оріхівци, або в ціли обезпеченя худоби, як в Підцечарах. В Випатичах заложено спілку молочарску, котра під проводом о. Захариясевича розвиває ся дуже добре.

В читальнях відбувають ся театральні вистави та вечерниці з поучаючими відчитами. В декотрих читальнях позавязували ся драматичні кружки, що давали театральні вистави не лиш в своїх громадах, але принагідно і в сусїдних місцевостях, чим не мало причинили ся до розбудженя народної сьвідомости.

Найулюбленїйшим прилюдним виступом читальників бувають концерти, які уряджують з ріжних нагод, а найчастїйше в память роковин смерти кобзаря Т. Шевченка. На проґраму концертів складали ся звичайно: відчит, декламациї і сьпіви. В деяких читальнях позавязували ся орхестри.

Сходини в читальнях відбувають ся по більшій части в сьвята і неділї, на котрих один з читальників читає книжку або часопись, а прочі прислухують ся. І в тім зглядї розвинули читальні вельми хосенну діяльність, бо в декотрих заведено безплатну науку читаня і писаня.

Новинки.

Львів дня 6-го мая 1902.

— **Міністерство просьвіти** удїлило на виїзд за границю в цїлях габілїтацийних відпустки на перший півріК 1902/3 і признало підмоги на наукову подорож проф. дрови І. Коначеви з акад. ґімназиї у Львові і проф. дрови Володимирови Левицкому з Тернополя.

— **Першу руску захоронку у Львові** посьвячено в неділю дня 4 мая при ул. Бема ч. 9. Чину посьвяченя довершив в присутности численно зібраних пань і панів крилошанин о. Чапельский.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Подібно як тамтого року запроваджує ся і в сїм роції на шляхах всхідно- і західно-галицких зелїзниць державних на час від 1-го мая до 30-го вересня карти абонаментові 1. 2. 3. кляси по цїнї 50, 35 і 20 корон за 15 дневний, а по 75, 50 і 30 корон за 30 дневний абонамент. Ті карти, виставлені на імя, управляють властителя до довільно частої їзди, а також до перериваня подорожи без всякого зголошеня. Такі самі карти абонаментові буде видавати ся також для перевозу пакунку подорожного до максимальної ваги 30 кґ., а то по 6 корон з 15 дневною, а по 9 корон з 30-дневною важностию. Близших пояснень удїляють всї стациї і бюра інформацийні ц. к. зелїзниць державних.

— **Самоходи у Львові.** Від дня 15-го мая с. р. будуть їздити у Львові бензинові самоходи від школи ім. сьв. Софії на повиставову площу. Крім тих самоходів, що ними буде могло їхати 6 до 12 осіб, будуть ще самоходи на 2 особи, в роді фастонів. Сї послїдні можна буде віднаймати на прогульки і переїздки у властителя п. Пілецкого.

— **Самоубийство.** Дня 26-го цьвітня с. р. повісив ся в Чемеринцях, повіта перемишляньского селянин Никола Курилїв, жовнїр нечинної краєвої оборони, лїт 34. Причиною самоубийства була суперечка зі шурином о ґрунт.

— **Не аби яка пригода болгарского князя.** Коли кн. Фердинанд отвертим повозом їхав на відкрите собрания, сполошив ся кінь одного з офіцирів ґвардиї і перескочив через повіз. Князь не полякав ся, лиш задержав холодну кров і сидїв спокійно, а то его уратувало. За то покалїчив ся офіцир ґвардиї.

— **З жалю: чи за ґрунтом, чи за жінкою?** В Коломиї утопив ся оногди якийсь Т. Березовский в ямі, з котрої викопано глину, із жалю, що его жінка користаючи з его неприсутности, продала ґрунт і поїхала до Америки.

— **Померли:** О. Семен Мушкевич, сотрудник в Плавчи, дня 3 с. м. в 34-ім роції житя, а 7-ім сьвященьства; — о. Димитрий Хоминець, сотрудник в Говолові, дня 28 цьвітня, в 32-ім роції житя, а 6-ім сьвященьства; — о. Александер Балицкий греко-кат. парох в Бурдяківцях, дня 19 цьвітня в 52-ім роції житя; — Йосиф Пашкевич, емер. старший податковий поборець, в Самборі, дня 27 цьвітня, в 84-ім роції житя.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Стациї Мілїїв і Стража на шляху нових буковиньских зелїзниць льокальних, отворені дотепер тілько для руху особового для пакунків і для товарів в цїловозових наборах, будуть принимати і видавати від 1 мая с. р. також дрібні посилки звичайні і поспішні.

Господарство, промисл і торговля.

Оборона від огню або сторожі огневі по селах.

(Дальше.)

Як виходити на дахи?

По драбині, уставленій так, як сказано попереду, виходить ся на дах. Коли драбина не так довга, щоби сягала до вершка даху, тогди той, що виходить на ґонтовий дах, мусить мати сокирку, або топорець, котрий зарубує в дах і опираючи ся на нїм виходить на верх. Виходити на вершок стріхи дуже легко, бо виходячий ловить ся кичок.

сина, того малого Нему, карлика панї Катуті?

Чарівниця зареготала ся і сказала: Хибаж той малий чоловічок подібний до Асси або до Бекі? То знайда як і не одна инша дитина.

— Але він розумний — сказав Ані.

— То правда! В его голові неодно сидить і він своїй господини Катуті щиро вірний. Він буде тобі помагати осягнути твою ціль, бо і він сам якусь має.

— А то яку?

— Щоби Катуті стала через тебе великою а богатою через Паакера, котрий завтра вибирає ся в дорогу, щоби зробити вдовицею жінку, котрої бажає.

— Ти богато знаєш — сказав Ані розважуючи — а я хотів би тебе ще одно спитати, хоч я по твоїм оповіданю міг би й сам собі відповісти; але може ти тепер того навчила ся, чого за молоду не знала. Чи есть який напиток, що може помочи на любов?

— Не буду тебе дурити, бо не хочу, щоби ти зломив дане менї твоє слово — відповіла Гект. — Лиш рідко коли може помочи любовний напиток і то все лиш у таких женщин, що ще не знають любови. Коли же даш якого лїку женщинї, що в своїй груди носить образ якогось другого мужчини, то еї пристрасть для давного милого стане ще лиш більша.

— То ще одно — спитав Ані, — чи есть якийсь спосіб, щоби свого ворога знищити з далека?

— А вжеж, що есть — сказала Гект. — Люди низького стану можуть клеветати, а люди з висшого стану можуть заставити других то робити, що самі не можуть. Моя історня тобі лиш трошки крови напсувала; менї щось так видить ся, як би ти поета Пентаура не любив. Ти усьміхаєш ся? Ну добре! Я его не стратила з очий і знаю, що він став красний і гордий як Асса. Та й подібний до него, і я би мала охоту полюбити его, так полюбити як отсе дурне серце може лиш любити. Дивна річ! У многих жінок, що до мене приходять, виджу, що серце їх пропадає за дїтьми тих мужчин, котрі їх зрадили, а ми жінки всї однакові майже у всім. Але я не хочу любити Ассового внука, не можу его любити, бо хочу ему шкодити, а помагати кождому, що его переслїдує, бо Асса помер, але то, що він менї заподіяв, буде доти в менї жити, доки й житя мого. Нехай стане ся Пентаурови то, що ему призначено! Коли хочеш випустити з него душу, то поговори об тім з Нему, котрий ему також неприхильний, а він тобі лїпше поможе, як мої пусті насланя та безглуздно зварені напитки. Але тепер пусти вже мене домів.

В кілька годин пізнїйше запросив Амені намістника на сніданє.

— Чи знаєш ти, хто тота чарівниця Гект? — спитав Ані.

— Та як би менї не знати? Таже то давнїйша красавиця тебаньска, сьпівачка Бекі — А чи можна знати, що она тобі розповідала?

Ані був тої гадки, що верховному ереєви не треба сказати тайни походженя Пентаура і длятого відповів виминаючо. Тогди попросив Амені, щоби намістник позволив ему розповісти щось, до чого стара чарівниця була також вмішана, і розповів ему хоч і зовсїм докладно і з деякими змінами все то що перед кількома годинами підслухав і удав, що то нїби стара історня, котру він вже давно знав.

Ані удав, що то для него велика несподіванка і пристав на то, коли верховний ерей о то просив, щоби Паакерови не казати нїчого про его правдиве походженє.

— То дивного рода чоловік — сказав Амені — і могло би стати ся, що він би наробив нам великого лиха, як би він, заким би ще зробив своє, довідав ся, якого він правдиві роду.

Буря була притихла, а небо що досьвіта було вкрите хмарами, прояснювало ся що раз більше.

По горячім вітрі настав був великий холод, але незадовго жар сонця огрів воздух в Тебах.

В городах і на улицях лежало неодно дерево вирване з корінем; многі, легко збудовані хати були порозвалювані, а в місті чужинців вітер повивертав майже всї шатра та позривав сотки легких дахів з пальмового галузя.

Намістник поїхав тепер до Теб разом з Аменім, котрий хотів на власні очи побачити, якої шкоди наробила буря в его городах.

На Нілю стрітили Паакерову лодку. Казали еї прикликати до себе і Ані завізвав проводиря, щоби той незадовго навідав ся до него в его палатї.

Городи верховного ерея що до величини і краси не уступали в нїчім могаровим. Его батьківщина, що споконвіку належала до его роду, тягнула ся далеко і широко, а его дім був величавий як би яка палата.

Тепер сидів він в тїнистій альтанї і споживав другий сніданок зі своєю все ще красною жінкою та своїми молоденькими і любенькими доньками.

Потїшав дружно свою супругу по неодній малій шкодї якої буря наробила, обіцяв дівчатам виставити новий голубник замість того, котрий вихор розніс, жартував з ними і забавляв ся.

Строгий управитель Сетівого дому, статочна і поважна голова некрополї був собі тут невинним чоловіком, щирим супругом, ніжним батьком, розуміючим ся на річи любителем цьвітів і ріжнобарвного дробу.

Молодша донька вчепила ся его правої руки, а старша лівої, коли він встав від стола, та пішли з ним подивити ся до курий.

Коли ішов туди, дав ему якийсь слуга знати, що прийшла панї Сетхем, Паакерова мати.

При тій вправі уживає ся також трех сиґналів: На сиґнал „Наперед!“ (один свист) уставляє ся і укладає драбину на даху; — на сиґнал „Початок роботи!“ (два свисти) виходить пожарник ч. 1. на верх даху і там сїдає; на сиґнал „Відворот! — Збірка!“ (чотири свисти пожарник ч. 1. сходить, оба з ч. 2. кладуть драбину на земли і відступають ся. При тій вправі учить ся також пожарників, як уживати душениць і показує ся рухи, в який спосіб душить ся спадаючі на стріхи і дахи искри.

Як ставити драбину при помочи гаків?

Головною задачею того пожарника, що править струєю сикавки, єсть наблизити ся до огню так, щоби заливати єго з боку або з гори, а ніколи з долини Коли будинок стоїть цїлий в полуміни і не можна до него приставити драбини, або коли будинок, обнятий полуміню не стикає ся з иншим, з котрого даху можна би гасити, тогди треба звичайну драбину вільно уставити, щоби той, що править струєю, міг з неї, як з висшого місця гасити огонь.

До уставленя драбини в той спосіб уживає ся двох гаків і чотирох пожарників, котрих тут означуємо числами 1. 2. 3. 4. Драбину кладе ся на земли подальше від будинку але долїшним кінцем обернену до будинку. По обох боках драбини кладе ся оба гаки. На сиґнал: „Наперед!“ (один свист) пожарник ч. 1 стає при долїшнім кінци драбини і придержує боки драбини стопами. Ч. 2 приступає до горїшного кінця драбини і підносить єї. Коли драбина стане більше менше прямовисно, тогди пожарники означені числами 3 і 4 беруть гаки і підпирають ними драбину навхрест в той спосіб, щоби передпослїдний щобель при горїшнім кінци опер ся на гаках. Ч. 3 і 4 остають при гаках, ч. 2. при драбинї, а ч. 1. на сиґнал: „Початок роботи!“ виходить по драбинї і вийшовши на гору закладає ліву ногу на послїдний щебель так, як то було сказано попереду. Драбина з гаками творить тристїнну піраміду, котрої підстава єсть рівнобічним трикутником.

На сиґнал: „Відворот! — Збірка!“ (чотири свисти) 1. сходить, а відтак з ч. 2. укладає драбину на земли, 3 і 4 кладуть гаки на земля і вкінци всї відступають ся. При кладеню драбини ч. 1 піддержує єї ногами, щоби не сунула ся.

Як розбирати сикавку і укласти вужі?

До розібраня сикавки і єї обслуги та до уложеня вужів треба шістьох пожарників, котрих означуємо числами 1, 2, 3, 4, 5, 6.

На сиґнал „Наперед!“ числа 1, 2, 3 стають по правій сторонї, а числа 4, 5, 6 по лївій сторонї сикавки, котру розбирають. Правою стороною сикавки єсть та, по котрій єсть ссучий отвір, а лївою та, по котрій єсть отвір струєвий.

Отвір ссучий можна пізнати по тім, що звичайно положений низше від отвору струєвого. При ссучім отворі буває малий котел званий ссучим, коли сикавка має два кітли. Колиж оба отвори в одній лїнії і коли нема при сикавці другого кітла, то ссучий отвір пізнаємо в той спосіб, що один пожарник притикає до отвору долоню, а другий порушає підойму (помпує); коли воздух тягне долоню до сикавки, то знак, що в тім місци єсть ссучий отвір, коли би воздух відпихав долоню, то значить, що там єсть отвір струєвий.

(Дальше буде).

Штука, наука і лїтература

— **„Дві могилї“** — оповіданя з сибірского житя для молодежи приладив Королевский. Ч. 98 видань руского тов. педаґоґічного, 45 стор. 8⁰. Цїна 18 сот.

— **„Анґлїйскі казки“** — з росийскої мови перевів Любомир Селяньский Ч. 99 видань руского тов. педаґоґічного. 55 стор. 8⁰. Цїна 24 сот.

Телеґрами.

Відень 6 мая. Wiener Allg. Ztg. пише про подорож дра Кербера до Будапешту. Др. Кербер виїхав вчера о годинї 5-ій вечером до Будапешту. Та подорож будить загально найбільше зацікавленє і напруженє.

Будапешт 6 мая. Є. В. Цїсар приймив вчера передполуднем президента угорского кабінету на довшій авдиенциї.

Гаґа 6 мая. Голяндска королева перебула вчера дуже тяжку операцию в наслїдок перед часного породу. Стан королевої уважають за дуже грізний.

Льондон 6 мая. Бури установили вже свої условя мира і предложили їх Кіченерови.

Льондон 6 мая. Проґраму коронацийних торжеств короля Едварда VII. вже устан влено. Торжества розпічнуть ся дня 26 червня і потревають до 9 липня.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

За редакцию відповідає: Адам Крехозецкий.

— Заведи єї до господинї — сказав він.

Але коли слуга, що держав в руці щедрий дарунок, відповів на то, що вдовиця по могари хоче з ним самим поговорити, відозвав ся він гнївливо: Чи менї вже нїколи не мати спокою, як другі люди? Нехай єї господиня прийме, може у неї заждати на мене. Чи як кажете, дївчата? Правда, що я тепер належу до вас, до курий і качок та до голубів!

Єго молодша донька поцїлувала єго, старша з любови погладила єго по лици і потягнули єго весело за собою.

В годину опісля попросив він паню Сетхем, щоби пішла з ним до города.

Засумована і затрівожена мати рішила ся лиш з важким серцем іти сюди.

Єї добрі очи зайшли були сльозами, коли розповідала верховному єреєви, що єї гризе.

Ти дорадник єго совісти та й знаєш, як мій син віддає честь богам Сеті'вого дому дарунками і жертвами. Своєї матери він не хоче слухати, але ти маєш власть над єго серцем. Він щось страшного задумує, а коли ти не налякаєш єго карами небесних, то він підойме руку на Мену, а може, може й...

— І на короля — сказав Амені поважно. — Я то знаю і поговорю з ним.

— Приймиж мою подяку — відозвалась вдовиця тронута і вхопила одежу єрея, щоби єї поцїлувати. — Таже ти сам, коли він уродив ся, ворожив мому мужеви, що він прийшов на сьвіт під щасливими знаками та що виросте на окрасу для свого роду і краю. А тепер, тепер він хоче запропастити себе на сім і на тамтім сьвітї!

— То, що я виворожив твому синови, то і стане ся — перебив їй Амені — хоч боги ведуть людий і крутими дорогами.

— Як же менї полекшало від сих слів!— відозвала ся Сетхем. — Ох, коби ти знав яка страшна трівога стискала менї серце, коли я рішила ся іти до тебе! А ти й не знаєш всего. Горді стовпи з кедрового дерева, на котрих повівали хоругви, а котрі Паакер привіз із Сирії аж з далекого Ливанону до Єгипту, щоби они тут украшали браму нашого дому, зломила страшна буря на землю саме перед всходом сонця.

— Так буде зломаний і упір твого сина— сказав Амені; — але тобі з того, коли будеш терпелива, вийде пова радість.

— Дякую тобі ще раз — відозвала ся Сетхем. — Але ще одно мушу тобі сказати. Я то знаю, що у тебе скупо часу, коли ти дома між своїми, і пригадую собі добре, як ти одного разу сказав до мого мужа, що ти тут в Тебах чуєш ся як той кінь, з котрого здоймуть упряж і пустять на пасовиско. Тай не хочу вже більше непокоїти, але боги зіслали на мене якийсь такий дивний сон. Паакер не послухав моєї материнської ради. Важко зажурена вернула я до своєї комнати і коли мене сон на кілька хвиль зморив, а сонце стояло вже високо на небі, то менї показав ся у снї бесїдник від сьвята, Пентаур, що якось аж диво так подібний до мого покійного мужа і поставою і голосом. Паакер виступив против него і став єго страшно ганьбити та кинув ся на него з кулаками. Тогди той єрей зняв руки як би до молитви, саме так як вчера на площи торжества, але не на то, щоби богів величати, лиш щоби вхопити мого сина попід сили і бороти ся з ним. Лиш хвильку боролися, бо Паакер зісох і зморщив ся і вже не виглядав як чоловік, а під ноги поета повалкала ся не моя дитина, лиш якась велика груда мокрої глини, оттакої, з якої гончарі роблять збанки.

— Дивний сон! — відозвав ся Амені не без зворушеня. — Дивний сон; але він тобі добре віщує. Глина, панї Сетхем, дає ся виробляти, а тепер уважай добре що боги тобі віщують. Небесні хотять, щоби тобі з давного сина настав новий лїпший; яким способом, то вже для мене тайна. Ідиж тепер і принеси жертву і спусти ся на мудру постанову тих, що правлять житєм цїлого сьвіта і людий! Ще щось иншого хотїв би я тобі порадити! Коли Паакер з покаянем в серци прийде до тебе, то прийми єго з любовю і дай менї о тім знати: коли же не зломить своєї упертої волї, то замкни перед ним двері; нехай їде не попращавши ся з тобою.

Коли Сетхем з розрадою в серци вийшла, замуркотів Амені сам до себе: Буде мати красне відшкодованє за сего лютого поганця; не повинна би ослабити нам той знаряд, котрого нам треба до удару! Я нераз сумнївав ся о тім, що они можуть віщувати будучність, але нинї мав би я причину скріпити в собі віру в то! Але й то правда, що серце матери видить більше як серце других людий!

Коло брами палати стрітилась вертаюча домів Сетхем з возом свого сина. Обоє побачили одно другого, але кожде з них дивилось в иншу сторону, бо не могли попращати ся сердечно, а не хотїли лиш так про людске око. Аж коли конї перегнали двигарів носилки, оглянулась мати за сином, а син за матірю. Їх очи стрітились з собою, і обоє почули, як би їх щось тяжко в серце вкололо.

Вечером того самого дня вибрав ся могар в дорогу до Сирії. Перед тим ще був на розмові у намістника, приняв в Сеті'вім домі від Амені'го благословенє для всего, що наміряв зробити і зложив жертву на гробі свого батька.

Коли вже хотів сїдати на віз, дали єму знати, що привели виплїтача мат, котрий підрізував був стовпи від горугов на брамі.

— Кажіть єму очи виколоти! — То були послїдні слова, які він вимовив на своїй батьківщинї.

Панї Сетхем дивила ся довго за ним.

Не дала єму попращати ся з нею, а тепер молила богів, щоби навернули єго серце і хоронили єго від нещастя і гріху, а виплїтачеви мат дали наставники втечи, заким ще виконали на нїм страшний вирок.

— Конець другого тому. —

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).